

REPUBLIKA HRVATSKA
GRAD ZAGREB

GRADSKI URED ZA GOSPODARSTVO,
EKOLOŠKU ODRŽIVOST I STRATEGIJSKO PLANIRANJE

Odjel za statističke i analitičke poslove

PRIOPĆENJE

16. studenoga 2022.

TRGOVINA NA MALO SIJEČANJ – RUJAN 2022.

Porast prometa od trgovine na malo u trećem tromjesečju 2022. za 14,4% u odnosu na drugo tromjesečje 2022.

Ukupan promet od trgovine na malo u Gradu Zagrebu u razdoblju od srpnja do rujna 2022., prema nominalnim indeksima, porastao je za 14,4% u odnosu na razdoblje od travnja do lipnja 2022. Od toga je promet od trgovine na malo internetom ili poštom porastao za 24,2%, a trgovina na malo hranom, pićem i duhanskim proizvodima ostvaruje porast za 17,3%.

Nastavlja se rast prometa trgovine na malo u Gradu Zagrebu na godišnjoj razini

U trećem tromjesečju 2022. u odnosu na isto razdoblje prošle godine promet od trgovine na malo porastao je za 18,2%. Promet od trgovine na malo hranom, pićem i duhanskim proizvodima i promet od trgovine na malo, osim specijalizirane trgovine motornim gorivima i mazivima pojedinačno su porasli za 14,0%, a promet od trgovine na malo neprehrambenim proizvodima (osim trgovine motornim gorivima i mazivima) porastao je za 13,9%.

U prvih devet mjeseci 2022. promet od trgovine na malo nominalno je porastao za 17,6% u odnosu na isto razdoblje prethodne godine. U promatranom razdoblju sve djelatnosti zabilježile su porast nominalnog prometa, najveći porast (unutar odjeljka 47) zabilježen je u Trgovini na malo neprehrambenim proizvodima (osim trgovine motornim gorivima i mazivima) za 13,8%, a najmanji porast zabilježila je Trgovina na malo internetom ili poštom za 0,1%, dok su Ostale djelatnosti (izvan odjeljka 47) zabilježile porast od 34,1%.

Prodaja motornih goriva i maziva imala najveći utjecaj na porast prometa

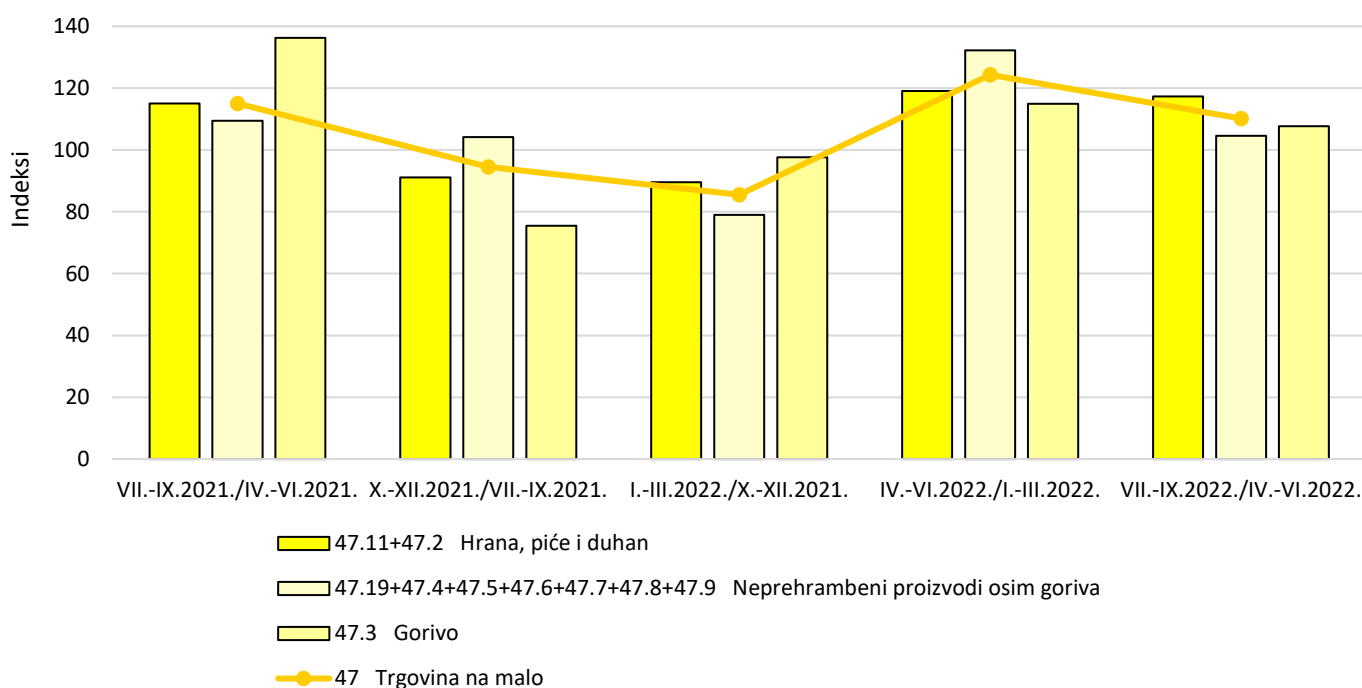
U razdoblju od srpnja do rujna 2022. u usporedbi s istim razdobljem 2021., porast prometa ostvarilo je deset trgovačkih struka, a najveći utjecaj na rast nominalnog prometa od trgovine na malo imale su trgovačke struke Motorna goriva i maziva s rastom prometa za 27,6% i s utjecajem na ukupni indeks prometa od 9,7%, Nespecijalizirane prodavaonice pretežno živežnim namirnicama s rastom prometa za 14,8% i s utjecajem na ukupni indeks prometa od 3,9% te Ostale nespecijalizirane prodavaonice s rastom prometa za 19,7% i s utjecajem na ukupni indeks prometa od 1,4%.

Ukupan promet trgovaca na malo (odjeljak 47 NKD-a)¹⁾ bilježi porast prometa na tromjesečnoj i na godišnjoj razini

Ukupan promet što su ga ostvarili poslovni subjekti registrirani u Gradu Zagrebu kojima je trgovina na malo pretežna djelatnost (razvrstani u odjeljak 47 NKD-a 2007.) bilježi porast od 11,1% u trećem tromjesečju 2022. u odnosu na drugo tromjesečje 2022., u odnosu na treće tromjesečje 2021. njihov promet nominalno je porastao za 12,2%, dok je u prvih devet mjeseci 2022. ostvaren porast od 12,7% u odnosu na prvih devet mjeseci 2021.

¹⁾ Ukupan promet trgovaca na malo (odjeljak 47 NKD-a) jest promet što ga ostvaruju svi poslovni subjekti kojima je trgovina na malo pretežna djelatnost te su razvrstani u odjeljak 47 NKD-a 2007.

G 1. LANČANI INDEKSI TRGOVINE NA MALO U 2020., 2021. I 2022.



Izvor: DZS; obrada: GUGEOSP - Odjel za statističke i analitičke poslove

1. NOMINALNI INDEKSI PROMETA PREMA PRETEŽNOJ DJELATNOSTI POSLOVNOG SUBJEKTA PREMA NKD-u 2007.

	Ukupan promet trgovaca na malo (odjeljak 47 NKD-a) ¹⁾			Promet od trgovine na malo		
	<u>VII. - IX. 2022.</u> IV. - VI. 2022.	<u>VII. - IX. 2022.</u> VII. - IX. 2021.	<u>I. - IX. 2022.</u> I. - IX. 2021.	<u>VII. - IX. 2022.</u> IV. - VI. 2022.	<u>VII. - IX. 2022.</u> VII. - IX. 2021.	<u>I. - IX. 2022.</u> I. - IX. 2021.
Ukupno	111,1	112,2	112,7	114,4	118,2	117,6
47 Trgovina na malo, osim trgovine motornim vozilima i motociklima	111,1	112,2	112,7	110,2	110,7	111,4
47.11 + 47.2 Trgovina na malo hranom, pićem i duhanskim proizvodima	117,9	113,6	109,9	117,3	114,0	109,9
47.19 + 47.4 + 47.5 + 47.6 + 47.7 + 47.8 + 47.9 Trgovina na malo neprehrambenim proizvodima (osim trgovine motornim gorivima i mazivima)	103,7	114,1	114,1	104,6	113,9	113,8
47.3 Trgovina na malo motornim gorivima i mazivima u specijaliziranim prodavaonicama	114,4	104,7	116,4	107,7	91,2	108,2
47.91 Trgovina na malo internetom ili poštom	117,6	96,6	101,7	124,2	96,4	100,1
47 - 47.3 Trgovina na malo, osim specijalizirane trgovine motornim gorivima i mazivima	110,4	113,9	112,0	110,5	114,0	111,9
Ostale djelatnosti (izvan odjeljka 47)	-	-	-	123,7	137,0	134,1

¹⁾ Vidi Metodološka objašnjenja.

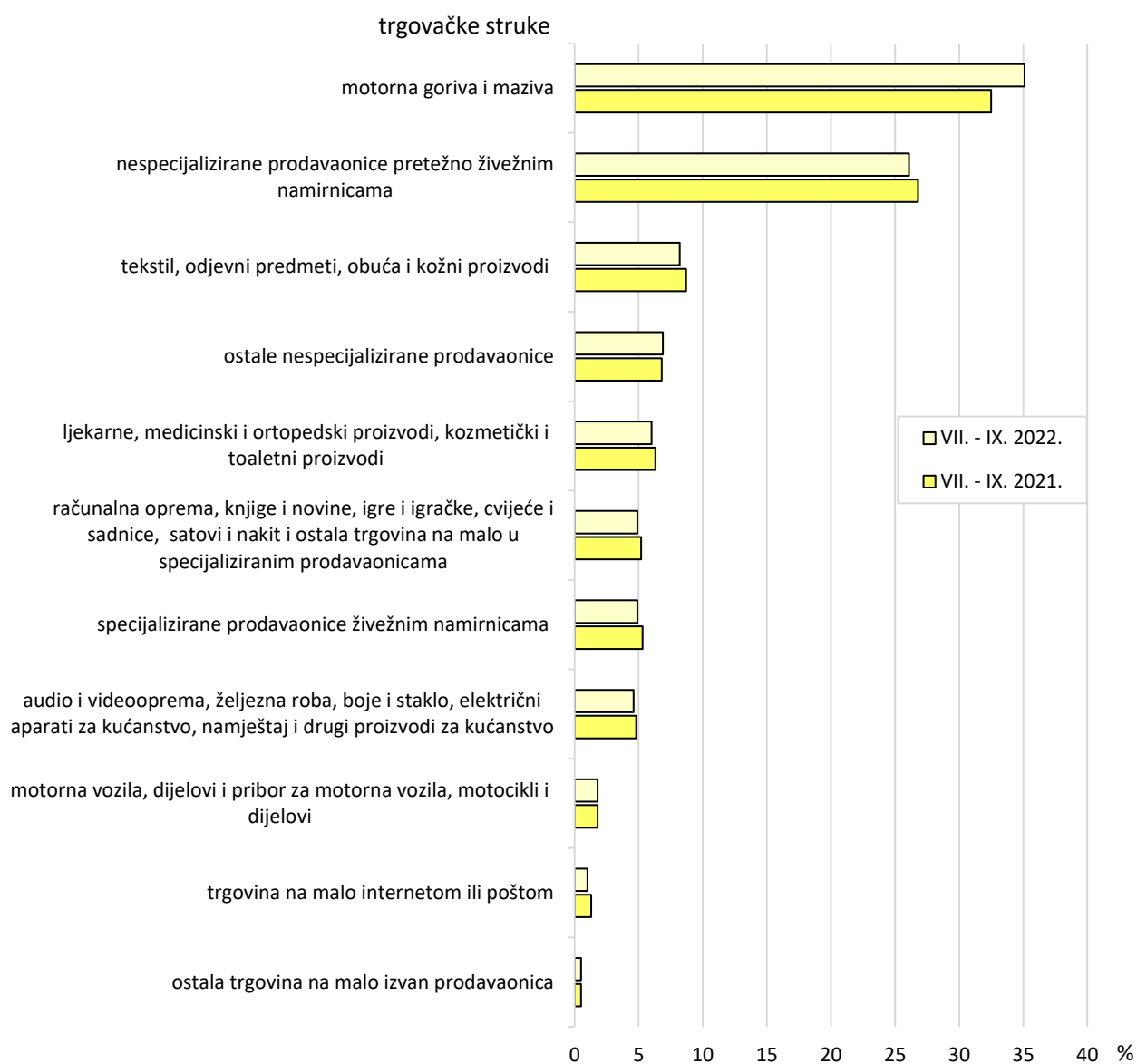
2. NOMINALNI INDEKSI PROMETA OD TRGOVINE NA MALO PREMA TRGOVAČKIM STRUKAMA

	Udio u ukupnom prometu, % VII. - IX. 2022.	Utjecaj na ukupan indeks ¹⁾ , % $\frac{\text{VII. - IX. 2022.}}{\text{VII. - IX. 2021.}}$	Indeksi prometa		
			$\frac{\text{VII. - IX. 2022.}}{\text{IV. - VI. 2022.}}$	$\frac{\text{VII. - IX. 2022.}}{\text{VII. - IX. 2021.}}$	$\frac{\text{I. - IX. 2022.}}{\text{I. - IX. 2021.}}$
Ukupno	100,0	-	114,4	118,2	117,6
Ukupno, osim motornih vozila i motocikala, njihovih dijelova i pribora te motornih goriva i maziva	63,1	-	110,3	113,6	111,7
01 + 03 + 04 Motorna vozila, dijelovi i pribor za motorna vozila, motocikli i dijelovi	1,8	0,3	99,9	118,2	109,4
30 Motorna goriva i maziva	35,1	9,7	123,4	127,6	131,7
11 Nespecijalizirane prodavaonice pretežno živežnim namirnicama	26,1	3,9	116,6	114,8	110,0
19 Ostale nespecijalizirane prodavaonice	6,9	1,4	106,8	119,7	115,1
21 + 22 + 23 + 24 + 25 + 26 + 29 Specijalizirane prodavaonice živežnim namirnicama	4,9	0,5	118,9	109,3	110,1
73 + 74 + 75 Ljekarne, medicinski i ortopedski proizvodi, kozmetički i toaletni proizvodi	6,0	0,9	108,7	114,5	112,5
51 + 71 + 72 Tekstil, odjevni predmeti, obuća i kožni proizvodi	8,2	0,9	100,9	111,5	116,1
43 + 52 + 54 + 59 + 63 Audio i videooprema, željezna roba, boje i staklo, električni aparati za kućanstvo, namještaj i drugi proizvodi za kućanstvo	4,6	0,6	90,0	113,8	115,4
41 + 42 + 53 + 61 + 62 + 64 + 65 + 76 + 77 + 78 Računalna oprema, knjige i novine, igre i igračke, cvijeće i sadnice, satovi i nakit i ostala trgovina na malo u specijaliziranim prodavaonicama	4,9	0,5	114,9	110,7	109,4
91 Trgovina na malo internetom ili poštom	1,0	0,0	123,1	95,2	99,4
79 – 89 + 99 Ostala trgovina na malo izvan prodavaonica	0,5	0,1	127,6	113,5	109,7

¹⁾ Vidi Metodološka objašnjenja.

Izvor: DZS

G 2. STRUKTURA PROMETA TRGOVINE NA MALO PREMA TRGOVAČKIM STRUKAMA, SRPANJ - RUJAN, 2021. I 2022.



Izvor: DZS; obrada: GUGEOSP - Odjel za statističke i analitičke poslove

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA¹⁾

Izvor podataka

Podaci o prometu od trgovine na malo rezultat su redovitog istraživanja Mjesečni izvještaj trgovine na malo (obrazac TRG-1) i administrativnih izvora podataka (datoteka fiskalizacije Porezne uprave).

Podaci se prikupljaju pomoću mrežne aplikacije (tzv. CAWI). Izvještajne jedinice neposredno ispunjavaju podatke na e-obrascu TRG-1, koji se nalazi na internetskim stranicama Državnog zavoda za statistiku.

Metodologija istraživanja temelji se na Uredbama Vijeća Europske zajednice br. 1165/98 o kratkoročnim statistikama (Dodatak C), 1158/05 i 1503/06, Uredbi (EU) br. 2019/2152 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. studenoga 2019. o europskim poslovnim statistikama i stavljanju izvan snage deset pravnih akata u području poslovnih statistika i Uredbi Komisije (EU) br. 2020/1197.

Istraživanje se provodi na temelju Zakona o službenoj statistici (NN, br. 25/20.).

Od 2022. priopćenje Trgovina na malo objavljuje se u tromjesečnoj periodici.

Obuhvat i usporedivost

Istraživanjem su obuhvaćeni poslovni subjekti (pravne osobe i obrtnici) koji su prema pretežnoj djelatnosti registrirani u trgovini na malo (odjeljak 47 NKD-a 2007.). Obuhvaćeni su i izabrani poslovni subjekti iz ostalih djelatnosti ako ostvaruju promet u trgovini na malo.

Istraživanje se provodi metodom uzorka. Okvir za izbor uzorka jesu poslovni subjekti ili njihovi dijelovi registrirani u Statističkome poslovnom registru Državnog zavoda za statistiku. Od 2021. okvir za izbor uzorka proširen je s pomoću administrativnog izvora podataka (datoteka fiskalizacije Porezne uprave).

Uzorak je podijeljen na stratum prema pretežnoj djelatnosti i veličini poslovnog subjekta. Poslovni subjekti prema pretežnoj djelatnosti razvrstani su na temelju NKD-a 2007. (NN, br. 58/07. i 123/08.), a prema veličini na razrede od 1 do 7.

Kriterij za određivanje veličine poslovnog subjekta jest broj zaposlenih. Poslovni subjekti veličine 1 jesu oni s 0 – 4 zaposlenih, veličine 2 s 5 – 9 zaposlenih, veličine 3 s 10 – 19 zaposlenih, veličine 4 s 20 – 49 zaposlenih, veličine 5 s 50 – 99 zaposlenih, veličine 6 sa 100 – 249 zaposlenih i veličine 7 s 250 i više zaposlenih. Za poslovne subjekte kojima je pretežna djelatnost izvan trgovine upotrebljava se broj zaposlenih u trgovinskim djelatnostima.

Uzorkom su obuhvaćeni svi poslovni subjekti s 10 i više zaposlenih te slučajnim uzorkom izabrani poslovni subjekti koji imaju manje od 10 zaposlenih.

Primjenom novog Zakona o službenoj statistici (NN, br. 25/20.) došlo je do promjene u načinu obrade podataka o prometu trgovine na malo u Gradu Zagrebu. Od rujna 2020. podaci se obrađuju prema sjedištu poslovnog subjekta (organizacijski princip), tj. obuhvaćeni su poslovni subjekti registrirani u Statističkome poslovnom registru Državnog zavoda za statistiku sa sjedištem u Gradu Zagrebu.

Mjesečni podaci o prometu trgovine na malo obrađeni prema sjedištu poslovnog subjekta za 2019. i 2020. dostupni su u Excel formatu na poveznici [Trgovina na malo](#).

Definicije

Promet je vrijednost svih prodanih roba i obavljenih usluga na tržištu tijekom mjeseca, bez obzira na to jesu li naplaćene. U promet je uključen porez na dodanu vrijednost. Promet u trgovini na malo prati se kao ukupan promet trgovaca na malo (odjeljak 47 NKD-a) i promet od trgovine na malo.

Ukupan promet trgovaca na malo (odjeljak 47 NKD-a) jest promet što ga ostvaruju svi poslovni subjekti kojima je trgovina na malo pretežna djelatnost (razvrstani u odjeljak 47 NKD-a 2007.).

Promet od trgovine na malo jest promet što ga ostvaruju svi poslovni subjekti koji tu djelatnost obavljaju bez obzira na pretežnu djelatnost u kojoj su registrirani.

Trgovačke struke predstavljaju stvarni pretežni asortiman prodaje u trgovini na malo koji se također određuju na osnovi NKD-a 2007.

Nominalni indeksi prometa prikazuju kretanje prometa u tekućim cijenama.

Utjecaj na ukupan indeks pokazuje umnožak udjela trgovačke struke u ukupnom prometu i stope rasta ili pada prometa u tromjesečju tekuće godine u odnosu na isto tromjesečje prethodne godine podijeljen sa 100.

¹⁾ Izvor: DZS

Kratice

br.	broj
DZS	Državni zavod za statistiku
GUGEOSP	Gradski ured za gospodarstvo, ekološku održivost i strategijsko planiranje
NKD 2007.	Nacionalna klasifikacija djelatnosti 2007.
NN	Narodne novine
tj.	to jest
tzv.	takozvani

Znakovi

-	nema pojave
%	postotak

Priradio i objavio Gradski ured za gospodarstvo, ekološku održivost i strategijsko planiranje
Odjel za statističke i analitičke poslove
telefon: 01/610-1950
<http://www.zagreb.hr/>
e-mail: geos@zagreb.hr
Sv. Ćirila i Metoda 5, Zagreb